

SAMOBORSKI LIST

P u Knjižnica kr. sveučilišta — ZAGREB

GODINA XXXIX.

U SAMOBORU, 1. PROSINCA 1942.

BROJ 18

Dr. Ante Nikšić, ministar unutarnjih poslova i Matija Kovačić, glavni ravnatelj za promičbu, u Samoboru

U nedjelju dne 22. pr. mj. održan je u Samoboru veoma dobro posjećen pouzdanički sastanak u dvorani Samoborskog slikokaza, kojemu je prisustvovao veliki broj naših građana i seljaka iz svih sela našega kotara.

Sastanak je otvorio Logornik Oton Fresl i pozdravio ministra unutarnjih poslova dra Nikšića i glavnog ravnatelja za promičbu Matiju Kovačića.

Ministar dr. Nikšić prikazao je u dužem govoru sve važne događaje na polju unutrašnje i vanjske politike Nezavisne Države Hrvatske.

Zatim je uzeo riječ glavni ravnatelj za promičbu Matija Kovačić koji je rekao da su danas vrlo ozbiljna vremena u kojima je najuži i česti dodir između naroda i hrvatskog državnog vodstva, — potrebno je, da Hrvatski narod bude obaviješten o svemu što naš veliki Poglavnik u politici obrane i izgradnje Nezavisne Države Hrvatske i što Hrvatska državna vlada, kao njegov suradnik, čine i namjeravaju čini-

ti, da bi Hrvatski narod, da bi naša država iz ovog velikog svjetskog previranja izašla onakova, kako mi to želimo: sposobna za vječni život. — (Burni poklici: Živio Poglavnik!)

Spominje teške borbe Hrvatskog naroda za vrijeme Jugoslavije, sa Srbima, koji su govorili, da su naši prijatelji, a bili su nam krvni neprijatelji i išli samo za tim da nas unište i izkorijene.

Nadalje spominje teške borbe našega naroda sa partizanima i pljačkašima, koji uznemiravaju i pljačkaju po koje mjesto ili kotar, — ali ide vrijeme, u kojemu će ne samo ti partizani, nego i svi njima slični biti stavljeni pred činjenicu, ili se pomiriti s hrvatskom narodnom državom i sa zakonima ove zemlje, te se vratiti mirnom životu, — u koliko nisu ogrezli u krvi — ili će ih nestati. (Burno odobravanje.)

Naša je politika vezana najprijateljskijom suradnjom s našim velikim susjedima. Nema toga Hrvata, koji bi tu politiku mogao promieniti ili ju kako

drugačije postaviti, ni sada niti u budućnosti.

Spominje teške i velike borbe na istočnom bojištu, koje ali stalno svršavaju teškim porazom neprijatelja a pobjedom naših saveznika.

Obći vojnički položaj u svijetu je takav, da Hrvatski narod može biti spokojan u najvećoj mjeri. — Pobjeda je osigurana, Hrvatska živi i ona će vječno živjeti (Burno odobravanje).

Ne može biti nikoga, tko u ovim teškim vremenima, u kojima polažemo izpit zrelosti pred onima, koji su nam dali povjerenje, ne može biti Hrvata, koji bi stajao ravnodušno i promatrao ovu borbu, koja se tiče celog Hrvatskog naroda i svakog pojedinca: Hrvati na okup uz Poglavnika! — Hrvatska živi, Hrvatska mora živjeti i Hrvatska će uvijek i vječno živjeti!

Svršava svoj govor s poklikom: Za Poglavnika i Dom! — Spremni! — burno su prihvatili svi prisutni.

PROSLAVA SEDMANSTOTE GODIŠNJICE SAMOBORA KAO KR. SLOBODNOG TRGOVISTA

Budući da su ozbiljna ratna vremena, proslaviti će Samobor svoju 700. godišnjicu čedno i tiho u nedjelju dne 13. prosinca o. g. — Uoči proslave, 12. prosinca izaći će svečani broj »Samoborskog lista«, a građanstvo se umoljava, da na svojim kućama izvjesi hrvatske zastave.

U nedjelju dne 13. prosinca pjevat će u župnoj crkvi u 10 sati prije podne donaći sv. Franjo Zagoda, sveučilišni profesor i epistol. protonotar, abecijal. sv. zahvalnu misu uz prigodnu propovjed. Tebe Boga hvalimo, i blagoslovit će novu zastavu Hrvat. pjev. društva »Jeke«.

Poslije sv. mise izvest će se u dvorani »Hrvatskog Doma«

AKADEMIJA

Raspored:

1. Hrvatska himna »Ljepa naša« i »Ustaška himna« — izvodi Glasba Hrv. puč. knjiž. i čitaonice pod ravnanjem g. V. Kolara;

2. Pozdravni govor, preč. g. Jurja Kocijančića, predsjednika Odbora za proslavu;

3. »Pozdrav Samoboru«, od I. pl. Zajca — izvodi muški zbor H. P. D. »Jeke« pod ravnanjem zborovođe g. O. Fresla;

4. »Samobor« od P. Preradovića — krasnoslovi g. Marko Vukasović;

5. Pjeva gđa Maja Pešić-Strazić pjevanu Ferde Livadića, na glasoviru prati gđa Zvena Klečič;

6. »Iz prošlosti Samobora« — pređeje preč. g. V. Norić;

7. »Gaj« od B. Tonija — krasnoslovi gđica Mirela Bašić;

8. Pjeva g. M. Reiser, profesor, na glasoviru ga prati gđa Zvena Klečič;

9. »Samoboru« od Stj. Hrčića — krasnoslovi gđa Vera Falzari;

10. »Morje Adrijansko« od A. Heidricha — izvodi Glasba HPKC;

11. »Dragom Samoboru o 700. letnic« od M. Vukasovića — krasnoslovi g. Milivoj Presečki;

12. »Posvetnica« (riječ Fr. Hrčića) od Mirka Kolarića — pjeva muški zbor H. P. D. »Jeke«;

13. Govor trgovišnog načelnika g. Viktora Regovića;

14. »Vienac hrvatskih napjeva« (Još Hrvatska nij' propala) — izvodi Glasba Hrvat. puč. knjiž. i čitaonice.

Umoljavaju se sva samoborska društva vjerska, kulturna i staleška, Ustaške postrojbe, udruženja kao što i mjestni uredi, da izvole sudjelovati kod proslave. — Društva pod barjactima će se sabrati 13. prosinca u 1/10 sati pr. podne na trgu ispred »Hrvatskog Doma«, odakle će krenuti u povorci uz pratnju Glasbe u župnu crkvu, a poslije sv. mise na Akademiju.

Odbor za proslavu

POMODITE USTAJATI MLADSI
SAMOBORCI!

VELIKA STVARNA OBRITNIČKA LUTRIJA SAVEZA HRVATSKIH OBRITNIKA

Vučenje 9. i 10. prosinca 1942. u palači »Matice Hrvatskih Obrtnika«

1. glavni zgoditak vrijedan 200.000 Kuna. — Ovaj se zgoditak izdaje po želji dobitnika, a može se sastojati od slijedećih predmeta:

Finog pokućstva za blagovaonicu Kn 80.000.—. — Finog pokućstva za spavaonicu Kn 50.000.—. — Pokućstva za veliko predsoblje Kn 20.000.—. — Namještaja za kuhinju Kn 15.000.—. — Uredaja za kupaonicu Kn 20.000.—. — Ostalog namještaja ili predmeta Kn 15.000.—. — Ukupna vrijednost glavnog zgoditka jest Kn 200.000.—.

Ostali korisni zgoditci jesu:

5 spavaćih soba Kn 150.000.—. — 5 kuhinjskih namještaja Kn 75.000.—. — 1.000 sanduka bosanskih suhih šljivica Kn 400.000.—. — 250 velikih toca vrcanog lipovog meda Kn 60.000.—.

400 velikih kutija izvrstnih medenjaka Kn 80.000.—. — 300 po dvije boce fine slavonske šljivovice Kn 100.000.—. — 200 omota po 2 kg. izvrstnog pekmeza Kn 50.000.—. — 120 prostornih metara ogrievnog drva Kn 150.000.—. — 5 patentnih trodjelnih otomana Kn 20.000.—. — 5 patentnih dvodjelnih otomana Kn 13.000.—. — 10 svilenih kišobrana mužkih Kn 7.200.—. — 10 svilenih kišobrana ženskih Kn 6.500.—. — 50 odjelca za dječake (darovi za izbjeglice Kn 100.000.—. — 20 izradba mužkog odijela Kn 36.000.—. — 20 izradba zimskih kaputa Kn 35.000.—. — 20 izradba vunene ili svilene haljine Kn 24.000.—. — 20 izradba kućne haljine Kn 14.000.—. — 50 muških šešira Kn 30.000.—. — 50 muških vunениh kapa Kn 15.000.—. — 50 ženskih šešira Kn 30.000.—. — 10 trodjelnih madraca (lan i pamuk) Kn 25.000.—. — 20 ležaljka sa gradlom Kn 12.000.—. — 80 ženskih ručnih satova sa 7 rubina Kn 80.000.—. — 200 ženskih narukvica iz pravoga srebra Kn 60.000.—. — 200 ženskih ogr-

lica iz pravog srebra Kn 60.000.—. — 70 bogatih drvenih rezbarija (kutija i t. d.) Kn 30.000.—. — 10 bogatih trokrakih lustera Kn 10.000.—. — 25 većih zrcala za kupaonicu Kn 5.000.—. — 100 po 2 ljepe poslužavnika iz hrastovine Kn 30.000.—. — 50 putnih kovčega Kn 30.000.—. — 500 velikih lonaca za rublje i drugi limesni predmeti Kn 80.000.—. — 20 šahovskih garnitura s patentnom kutijom Kn 7.000.—. — 20 torbica iz kože za spise Kn 15.000.—. — 250 zgoditaka u posebnom vučenju za Osijek Kn 125.000.—. — 854 kožnatih novčanika, ura budilica, ukrasnih jastuka, vošara, popluna, harm. nika, naprtnjača, kožnatih pernica, svilen. samoveza (krapava), saonica i t. d. i t. d. Kn 335.300.—.

— Ukupno 5.000 zgoditaka u ukupnoj vrijednosti od Kn 2.500.000.—.

Svi gore navedeni bogati zgoditci predstavljaju najprikkladnije darove za Božić i Novu Godinu. — Osigurajte si mogućnost dobitka kupnjom srećka za samo Kuna 50.—.

TJEDAN DANA DOMACIH DOGAĐAJA

U nedjelju 15. studenoga održani su u Sisku, Bjelovaru, Sv. Ivanu Zelini, Zlataru, Klanjcu, Donjoj Stubici, Ludbregu i Pregradi brojni pouzdanički sastanci. Predstavnici Hrvatske državne vlade i ustaški prvaci prikazali su narodu u svojim govorima današnji položaj i zadaće, koje čekaju narod i vladu.

U Sisku su glavni govornici bili ministar vanjskih poslova dr. Mladen Lorković i državni tajnik dr. Vjeko Vrančić, u Zlataru ministar narodne prosvjete dr. Mile Starčević, u Donjoj Stubici veliki župan župe Prigorje dr. Lamešić, i u Pregradi opunomoćeni ministar Josip Milković. — Prisutni su svuda sa najvećim razumijevanjem i oduševljenjem saslušali govore svojih vođa.

U nedjelju 15. studenoga na večer održana je u Hrvatskom državnom kazalištu vrlo svečana proslava 700-godišnjice Zlatne Bule, a u ponedjeljak 16. studenoga, 700 godina, otkada je Kralj Bela proglasio Zagreb slobodnim i kraljevskim gradom, govorio je načelnik Ivan Werner na zagrebačkom krugovalu. U svom velikom govoru prikazao je prava Zagreba i ulogu, koju je grad igrao u povijesti hrvatske države i hrvatskoga naroda.

U utorak 17. studenoga Poglavljenik je primio pripadnice Ženske loze Ustaškog Pokreta. Predvela Mu ih je profesor Irena Javor, povjerenica Ženske loze.

U Zagrebu se u zgradi Hrvatskog Sokola uređuje nova kazališna baletna škola sa troškom od 700.000 Kn.

Gradnja novog samovoznog poštanskog spremišta u Zagrebu u Harambašićevoj ulici stajati će 80.000.000 Kn.

U petak 19. studenoga Poglavljenik je primio obveznice Radne službe iz pokrajine, koje su završile 14-dnevni ideološki tečaj u Hrvatskim Karlovcima. Pošto im je održao topao govor izliučujući zadaću Radne službe, Poglavljenik se dulje vremena zadržao u razgovoru s obveznicama zanimajući se za mnoge pojedinosti iz tečaja.

U subotu dne 20. studenoga posjetio je Poglavljenika general-poručnik Brauner u pratnji podpučkovnika grofa von Spee. Poglavljenik se s general-poručnikom Braunerom zadržao u oduljem razgovoru.

Do buduće godišnjice Nezavisne Države Hrvatske dobit će Zagreb oko značajnih novih književnih djela iz raznih područja znanosti i umjetnosti. Izdavanje tih djela zaključila su pojedina hrvatska društva i pojedince ustanove povodom proslave prve godišnjice Nezavisne Države Hrvatske.

U Zagrebu, Sarajevu i Osijeku osnovane su radničke kuhinje, kako bi opskrba radništva bila što povoljnija.

Talijan. general Marlo vitez Roata darovao je siromašnom pučanstvu velike župe Pokuplje 150.000 Kuna.

U hrvatskom poslanstvu u Berlinu priredio je hrvatski poslanik ministar i Dogaavljenik dr. Mile Budak u petak 19. studenoga svečanu večeru i kućni koncert hrvatskih umjetnika. Velik je broj uglednih gostiju bio oduševljen rasporedom i izvedbom. U rasporedu su sudjelovali pianistica Branka Musulin, operni alt Anka Jelačić i operni bariton Dragutin Šoltarko.

Hrvatski je narod pokazao, da je on htio svoju slobodu i da je on htio i tražio uspostavu Nezavisne Države Hrvatske.

Poglavljenik u Saboru 10. IV. 1942.

PREMJESTENJA I UMIROVLJENJA UČITELJA NA PODRUČJU SAMOBORSKOGA KOTARA

Tokom prošlog mjeseca nastale su neke promjene u pogledu učiteljskog osoblja na području samoborskog kotara, i to u pogledu premještenja, kao i umirovljenja.

Tako su odlukom ministarstva narodne prosvjete, premješteni slijedeći učitelji i učiteljice:

Na državnu pučku školu u Lugu premještena je učiteljica Margita Švab iz Plavštinaca, kotar Koprivnica i učiteljica Ruža Račan iz Pribića, kotar Jastrebarsko, koja je do sada radila kod kotarske oblasti u Samoboru.

Na državnu pučku školu u Rakov Potok premješteni su Bosanac Antun i Bosanac Zora, učitelji iz Oštrog Zida, kotar Garešnica.

Isto tako nastupio je službu u Samoboru učitelj Ivan Šesnić iz Hrvat. Mitrovice, ali se isti sada nalazi na vojnoj vježbi.

Odlukom ministarstva narodne prosvjete umirovljene su učiteljice: Slavetić Vladka, učiteljica iz Strmca, Čigula Božena, učiteljica iz Rakovog Potoka, Štromar Antonija, učiteljica iz Gradne i Praunasperger Vilma, učiteljica iz Samobora.

NABAVLJAČKA ZADRUGA DRŽ. SLUŽBENIKA s. o. j. U SAMOBORU

započela je svojim radom. Dužnanske prostorije nalaze se u kući g. Kazimira Presečkića. Izdavanje robe obavljati će se sa članova, koji borave u Samoboru, sriedom a za one izvan Samobora subotom od 2 sata po podne. ne ostatke udjela prije sljedećeg po-

pozivaju se članovi, da uplate duždanja robe, da ne bude neugodnosti.

Upozoru se članovi, da iz svojih kućanstva brišu one, koji po sadržanim pravilima nemaju pravo sudjelovati u ovoj opskrbi. — Koji to ne učine, pripisat će si sam posljedice.

Radi što bržeg odvijanja rada u dućanu, neka članovi donesu sobom sitan novac.

Zadruga će imati svoju ploču na trgov. zgradi radi saobćenja promjena i svojih odredaba za sve članove.

IZPITI NA MALOJ ŠKOLI U RUDAMA

Prošli mjesec završen je tečaj za skrbnice malih škola u Rudama, koji je trajao godinu dana.

Uzpjeh na izpitu bio je vrlo velik, te su učenice pokazale vrlo lepi napredak. — Prigodom završetka škole priređena je krasna izložba, koju je pregledalo mnogo ljudi, kako iz Ruda tako i iz Samobora. — Učenice su to n prilikom priredile i mali raspored, koji su same izvele.

Od strane ministarstava bili su prisutni prof. Kamilo Bressler, prof. Josip Baugut i dr. Josip Rasuhin. Zatim su bili prisutni Pavao Žegarac i Oton Fresl, Logornik.

Osobito treba iztaknuti plodan rad gđ: Marinić, koja je sve svoje znanje dala u ovoj maloj školi za što veći napredak svojih učenica. Nakon godne dana zajedničkog drugovanja učenice će se vrlo teško raztati, kako međusobno, tako i sa žiteljima Ruda, a pogotovo će se teško raztati sa svojim štičenicima, — malom rudarskom djecom, — koja se nikako ne mogu odlečiti od svojih dragih »tetica«, koje su neobično zavoljeli.

One će sada iako još vrlo mlade, na svoje nove, teške dužnosti, na rad među narod. One su prve skrbnice ove vrste kod nas. Posle uzpjeha ove škole osnovati će se i druge.

Mladim skrbnicama želimo mnogo sreće i uspjeha u njihovom teškom, naporanom društvenom radu.

DOMAĆE VIESTI

Sv. Cecilija

U nedjelju dne 22. pr. m. proslavila je naša glasba svoju zaštitnicu sv. Ceciliju. U jutro pošla je glasba u 9 sati u župnu crkvu k sv. misli. — Za sv. mise svirala je glasba na koru.

Poslije podne u 5 sati priređen je sastanak glasbenika u Domu Obrtničkog društva »Napredak«, koji su počastili svojim posjetom župnik preč. g. Juraj Kocijančić, kotarski predstojnik g. Mikšić, trgovištni načelnik g. Regović i dr.

Is Ustaličkog Logora Samobor

Radi što brže ogrievom i svijetlom Ustaličkom logoru Samobor uređivati će počevši od 1. prosinca 1942. god. samo prije podne i to od 8 do 14 sati.

Poslije podne ne će nikako uređivati ocm u izvanzrednim slučajevima.

Nikolajski priredbe Zenske Ustaličke Mladosti u Samoboru

U subotu dana 5. prosinca prireduje u 6 sati poslije podne Z. U. M. tabora Samobor u dvorani »Lavice« »Nikolajsku priredbu« na koju se cij. građanstvo pozivlja. — Darove koje će

dieliti sv. Nikola primaju se u subotu do 12 sati prije podne u dvorani »Lavice« uz naplatu od 10. — Kn po omotu.

Regina Kocuvan rod. Švarić

umrla je dne 14. studenoga u 82. godini života. S njom je i opet nestalo jedne stare Samoborke, samoborske korjenike. Bila je sestra pokojnog samoborskog načelnika Dragutina Švarica, udova pok. samoborskog občinskog licnika, nekadašnjeg preasjednika rirvac. pjev. društva »Jeke«, d. r. Franje Kocuvana. — Bila je dobra gospođa i dobra majka. Do zadnjeg dana bistra duha i razmjerno krepka zdravlja. — Vjčni pokoj pokojnici, a raztuženoj pokojnici naše saučestće.

Pričanje Samoborcima

Prof. Milanu Reizeru poklonilo je Profesorsko vijeće Hrvatskog državnog konzervatorija u spomen njegovog uspjelog samostalnog koncerta dne 22. X. u. g. srebrni pokal s nadpisom: »Profesorsko vijeće 22. X. 1942.«, te mu ga u znak priznanja za njegov rad predalo na prijateljskom sastanku u Samoboru u prisustvu rektora konzervatorija Mladena Pozajčića i desetorice profesora i uz prigodno slovo ravnatelja prof. Franje Lucića.

Ovo iznosimo, jer će uz gđu Zvonku Klešćić i gđu Maju Pečić-Strozil ovaj vrijedni umjetnik nastupiti i na svečanoj proslavi 700-godišnjice Samobora ne samo kao pjevač, već i kao skladatelj i glasovirač.

Darovi »Sirotištu«

Neuman Mavro, trgovac kožom darovao je »Sirotištu« kože za 10 par cipela. — G. Neuman već godinama obilno podpomaže naše »Sirotišće«.

»Chromos«, tvornica boja i lakova darovala je »Sirotištu« kao dar za Božić 1.600. — Kuna. — Plemenitim darovateljima najljepše hvall uprava.

UMRLI U ŽUPI SAMOBOR

u mjesecu studenom

Gizela Vreš, 22. godine, Samobor;
Veronika Bišćan, 86. godina, Samobor;
Petar Janžić, 70. god., M. Jazbina;
Josip Husta, 39. god., Gradna;
Juraj Reizer, 35. god., Samobor;
Regina Kocuvan, 82. god., Samobor;
Lovro Kupres, 69. god., M. Rakovica;
Vjekoslav Librić, 62. god., Podvrh;
Josip Husta, 64. god., Otok;
Albin Lazanski, 22. god., Samobor;
Bara Vraneković, 75. g., M. Rakovica;
Anastazija Kotarski, 31. god., Kladje;
Janko Hagenauer, 72. god., Samobor;
Stjepan Šinkovec, 74. god., Obrežje;
Anđonija Feriza, 41. god., Samobor

MOME ZAVICAJU

Liepi, moji samoborski bregi,
Šume i doline,
Volim Vas više
Od srebra, zlata i platine.

Tko još nije zavolio
Ovog divnog kraja,
Neka bježi daleko
Van moj zavičaja.

S. G.

AUTOBUSNA VEZA ZAGREB—SAMOBOR

Autobus odlazi iz Samobora u 7, 9, 14 i 18.30 sati. Iz Zagreba kreće u 8, 12.30, 15 i 19.30 sati, prvi i zadnji autobus održava vezu s Breganom.

Upozoruju se putnici, da autobus radi velike potrošnje pogonskog goriva staje u Samoboru samo kod kuće g. Jelineka, gđe Kazić i na Trgu Kralja Tomislava.

Milan Lang:

IZ PROŠLOSTI SAMOBORA

Kazan za jezičljivost i psovke

Kad sam skupljao građu za spis narodnog života i običaja Samobora, saznao sam od nekih staraca, koji su to opet od svojih predča čuli, kako su se u staro vrijeme oštro kažnjavale ženske blatna jezika.

Takve bi često kaznili tako, da su im »razkrenuli zube i šćap im zarinili u usta.

Da to nisu bila samo pusta naklapanja iznosim dokaz, što sam ga našao u trgovištnom arhivu u magistratskom protokolu od 3. ožujka god. 1741.

U toj su sjednici magistratski otekl zaključili: »Tulikajše nahajaju se nekerce ženske glave, kotere znaju dobro žentovati, bestelilkati, erdegatati, teremtetuvati i druge nedostojne reči govoriti, koje se ne pristojaju za ženske glave, da takova za prvi put bude morala biršaga (globa) dati dva dukate prez milošće. Ako bi se pak za tem ne pobolšala, nego već puti blaznila, da ji se prez vsake milošće bude jeziki vu precep (procciep, Spalte) vergel i onak bude po varašu vojena«.

SEST NOVIH EUROPSKIH VALUTA

Nestalo je devet novčanih sustava

(E.S.) Stvaranjem Ostlandmarke za zemlje povjereništva Reicha za jedan dio zaposjednutih područja na istoku (Baltičke zemlje i Biela Rusija), dobile su i te zemlje svoj vlastiti novčani sustav. Nosilac nove valute je Novčanična banka u Ostlandu, koja se oslanja na Reichbanku, te se temelji na načelima, koja su primijenjena i u Ukrajini.

Pokriće njenih novčanica ne predstavljaju međutim samo vrjednote, kakvima raspolaže Reichbanka, dakle mjerne, rizničke doznake i gospodarake navjere, nego i vjeresijski blagajnički zapis Reicha i novčanice Reichbanke, a u prvom redu hipoteke svih nekretnina u Ostlandu do najvišeg iznosa od dvie milijarde Ostlandmaraka.

Slično je pokriće nađeno i za nove novčanice u slotyma za Generalni gouvernement te kod karbovanca u Ukrajini. Dok je vrijednost ukrajinskog karbovanca, zajedno sa sovjetskim rubljem utanačena sa 10 pfeniga, izjednačena je vrijednost Ostlandmarka s Reichmarkom.

Nakon tri godine rata bitno se promijenio valutni sustav Europe. Tokom političkog preustrojstva našeg kopna, koje se nadovezalo na vojničke doga-

Susret dviju njemačkih kolona na preuzkim i lošim cestama Sovjetske Rusije. (E.S.)

daje, stvoreno je u Europi šest novih valuta.

Prva je bila slovačka kruna, koja je kao samostalna valuta nastala nakon nestanka čehoslovačke krune. Iste godine stvorena je valuta zlotya za Generalni gouvernement, koja nema inače nikakvu vezu s istoimenom poljskom valutom. Prošle godine nastale su nakon sloma Jugoslavije nove valute u Hrvatskoj (Kuna) i Srbiji (dinar), dok je ove godine nastala potreba rješenja valutnog pitanja velikih područja osvojenih na Istoku, pa su tako nastale već prije spomenute dvije nove valute za Ukrajinu i Ostland.

S druge strane nestalo je 9 starih europskih valuta. Još 1938. nestali su priključkom Austrije bečki šilinz, tada je nestala čehoslovačka kruna, danziška forinta, jugoslavenski dinar i luxemburški franak, a ovamo valja pribrojiti i poljski zloty.

Zaposjedanjem Baltičkih zemalja sa strane Sovjetske unije ukinute su već 1940. estonska kruna, letonski lat i litavski lit.

Izuzev nove hrvatske valute, sve su ostale nove valute Europe nastale pod pokroviteljstvom Reichbanke. To im osigurava jedinstveno vodstvo novčanične politike, što nipošto ne znači uvadanje jedinstvene europske valute, jer su zato nepodesne različite gospodarske prilike.

PROMJENA PROMETNOG REDA NA SAMOBORSKOJ ŽELJEZNICI

Usled nestašice ugljena kada se do daljnjega prometni red na pruzi Zagreb-Samobor, koji je do sada vrijedio i uvodi se počevši od 22. listopada novi prometni red sa sljedećim vlakovima:

Na radne dane iz Samobora kreće vlak u 5.00, 6.20, 12.38, 15.40 i 18.15 s.

Iz Zagreba na radne dane u 7.20, 12.30, 14.30, 17.00 i 19.45. sati.

Na nedjelje i blagdane kreće vlak iz Samobora u 6.20, 12.38 i 19.08 sati a iz Zagreba u 8.15, 14.30 i 20.40 sati.

Prometna uprava

HRVATSKA UMJETNOST OSVAJA NJEMAČKU

Tri hrvatska nastupa — tri uspjeha

(E.S.) Poznata hrvatska plesačica Mercedes-Pavelić imala je opet prilike, da u Berlinu prikaže visoki stupanj svoje plesne umjetnosti. Njen raspored obuhvatio je dražestnu gavotu, sanjarski valcer, psihološke prikaze razpoloženja i jedan tango, a kraj toga prikazala je šarenice slike iz svoje domovine.

Dražestne slike plesova hrvatskih i rumunjskih djevojaka, jednog pastira ili sedmogradske ciganke, izazvali su su pljesak, koji je često postajao neobično buran, a svoju plesnu umjetnost upodpunila je najsavršenije svojim sjajnim izborom prekrasnih narodnih nošnja.

Hrvatska pianistica Branka Musulin, čiji je međunarodni glas prerastao njeenu mladost, ubrala je nedavno zaslužene lovorike u Hamburgu

Kritika iztiče, da njena tehnika i interpretacija odaje majstorsku školu, jer jednakom zrelošću i svestranim shvaćanjem interpretira Bacha, Beethovena, Chopina i Francka.

U berlinskoj izložbenoj dvorani »Kunsthallen« prikazuje se sada izložba hrvatskog umjetničkog svjetloписа, koja izaziva veliku pozornost. Jednako zanimanje pobuđuju tako prirodni pro-

duhovljeni, pomalo melankolično razpoloženi krajobrazi, koliko i zanimljivi portreti.

Jedan berlinski kritičar tvrdi za izložbu, da u ovoj zbirci nema bas ni jedne snimke, koja bi gledaoca ostavila ravnodušnim.

Spomen'knjiga »Samobor«

koja će sada izaći prigodom 700-godišnjice Samobora kao slob. i pov. trgovišta 1242.—1942., prikazat će Samobor u riječi i slici. Bit će krcata podatcima o znamenitostima i ljepotama Samobora. Predplata je za lijepo opremljeni primjerk 300 Kn — Prijašnji predplatnici dobit će knjigu za prijašnju predplatu. Predplate prima i uprava »Samoborskog lista«.

DJEVOJKU

za sve kućne poslove traži odmah Delić, Zagrebačka ulica.

TRAŽIM NAUČNIKA

za stolarski obrt. — Upitati Vjekoslav Novak, Taborec broj 9.

NAUČNIKA

za brijački zanat tražim. Upitati brijačnica S. Kvaternik, Trg Kralja Tomislava broj 7.

JAVNA ZAHVALA

Svi dragi prijatelji i znanci koji su okitili cviećem odar naše drage majke, te ju sproveli do vječnog počivališta, neka izvole primiti ovim putem, našu duboku zahvalnost.

NEVENKA SCHLEGEL
rođ. Kocuvan
i ostala rodbina

JAVNA ZAHVALA

Svim prijateljima i znancima koji su mi prilikom smrti moga dragog brata

Albina Lazanski-a

svoje saučešće izrazili, odar mu okitili cviećem i vijencima, te pokojnika do hladna groba sproveli, neka je ovime moja uručna hvala.

Napose hvala g. Miltvoju Presetki-u te samoborskoj Pripremonoj Bojni koja ga je kao svoga člana odpratila do posljednjeg počivališta.

Tugujuća sestra
Vika Lazanski